

March 18, 2008
www.niacouncil.org

درخواست «نایاک» از یک دفتر حقوقی برای حفاظت از آثار باستانی تخت جمشید

شادی ملکلو

واشنگتن دی سی. هزاران قطعه هنری از آثار باستانی تخت جمشید که از سوی دولت ایران به «دانشگاه شیکاگو» امانت داده شده بود، در معرض خطر حراج و فروش به بالاترین پیشنهاد مالی قرار گرفته اند. «شورای ملی ایرانیان آمریکایی» (نایاک) در تلاش برای دفاع از میراث فرهنگی ایرانیان سراسر جهان و ایرانیان آمریکایی، با دفتر وکالت «مایر براون»، که با این پرونده حقوقی، مشهور به «پرونده روبین علیه جمهوری اسلامی ایران» آشنایی دارد، برای حفاظت از آثار باستانی تخت جمشید که میراث مشترک همه ایرانیان است، قرارداد بسته است.

«تریسا پارسی» مدیر «نایاک» می‌گوید، «جامعه ایرانیان آمریکایی در مواجهه با تهدیدی که میراث تاریخی ما را تهدید می‌کند، خود را دست تنها یافته است. اما اینک با کمک موسسه حقوقی «مایر براون» خواهیم توانست راهی برای جامعه ایرانیان آمریکایی پیدا کنیم تا نگرانی‌ها و علایق خود را در این دعوی حقوقی به گوش طرفهای درگیر در این مساله برسانند.»

دادخواهی مدنی مورد نظر، که در واکنش به یک حمله نظامیان «حماس» در سال 1997 به بیت المقدس، مطرح شده است در اصل در سال 2003 علیه حکومت ایران اقامه شده بود. در این دادخواهی آمده است، از آنجا که حکومت ایران از «حماس» حمایت می‌کند و یکی از سازندگان بمب منفجر شده در این عملیات تروریستی در ایران تحت آموزش قرار گرفته بود، در نهایت حکومت ایران مسوول عملیات نظامی «حماس» به حساب می‌آید.

قربانیان این حادثه برای کسب خسارت از حکومت ایران شکایت کرده و خواهان توقیف و حراج آثار باستانی ایرانی موجود در موزه‌های مختلف، از جمله موزه دانشگاه شیکاگو شده اند. لازم به ذکر است که این آثار باستانی از دهه 1920 در اختیار این دانشگاه بوده است. این پرونده اکنون در دادگاهی در حوزه شمالی ایالت ایلینوی در دست بررسی است.

«بابک صباحی» یکی از همکاران دفتر حقوقی «مایر براون» و وکیل «نایاک» در این پرونده گفته است، «اگر دادگاه در این مورد به نفع قربانیان این حادثه رای بدهد، این آثار باستانی که بخشی از میراث فرهنگی ملی هستند، دستخوش خسارات غیرضروری و جبران ناپذیری می‌شوند.»

دادگاه فدرال شیکاگو تا به اینجا اجازه داده است که پرونده روال قانونی خود را طی کند و تا به حال ادعاهای دانشگاه شیکاگو و حکومت ایران را که این آثار باستانی متعلق به مردم ایران هستند و لاجرم از «مصونیت ملی» برخوردارند، مردود دانسته است.

«جمشید فاروقی» یکی از اعضای هیات مدیره «نایاک» در این باره می‌گوید، «اینها آثار باستانی و فرهنگی باارزشی هستند که به عنوان آثار به جا مانده از عصر امپراتوری هخامنشی، به مردم ایران تعلق دارند. ما به عنوان ایرانیان آمریکایی اصلاً نمی‌توانیم اجازه دهیم که چوب حراج به این آثار ارزنده هنری و فرهنگی زده شود.»

وکلا شاکیان در پی آن هستند که این آثار به دست آمده در اکتشافات در تخت جمشید را از موزه دانشگاه شیکاگو خارج کرده و در بازار آزاد به خریداران خصوصی بفروشند.

«گیل استاین» مدیر «انستیتوی شرق شناسی» دانشگاه شیکاگو در این مورد می‌گوید، «این آثار باستانی نشانگر حرکت و انتقال مردم و کالاها در بخش‌های مختلف امپراتوری هخامنشی هستند. به مدد این آثار باستانی است که برای اولین بار می‌توانیم شاهد آن باشیم که اینگونه امور در ایام آن امپراتوری چگونه انجام می‌شده است. این آثار باستانی هم‌تا ندارند و هیچ منبع کاوش شده‌ای نظیر این، در هیچ کجای دنیا موجود نیست.»

این پرونده می‌تواند سابقه قضایی بسیار چشمگیری از خود به جا بگذارد و به همین خاطر است که تمامی محققان دانشگاهی، مورخان، مدیران موزه‌ها و جامعه ایرانیان آمریکایی را در یک کوشش بسیار مهم برای حفظ میراث فرهنگی ایران از به حراج گذاشته شدن و تبدیل به کالاهای تجاری، حول خود متحد کرده است.

«تریسا پارسی» اضافه می‌کند، «این یک دعوی حقوقی بسیار طولانی خواهد بود، اما ما در تمامی مراحل آن حاضر خواهیم بود تا تضمین کنیم که صدای ایرانیان آمریکایی در آن شنیده می‌شود.»